

ἀγκωνίζω Λεξ. Κομ. ἀγκουνίζου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκῶνας. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ὡθῶ, κτυπῶ διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐνθ' ἄν.: Μὴ μ' ἀγκουνίης Σισάν. Τί ἀγκουνίζισι οὐ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον; αὐτόθ. Ἀγκουνίζονται ποῖος κί ποῖος νὰ καθίς κοντινίτερα 'ς τοῦ σουφρᾶ αὐτόθ. Συνών. ἀγκωνιάζω (II) 1.

ἀγκωνίτης ὁ, ἀμάρτ. ἀγωνίτης Ἀστυπ. Θήρ. ἀγωνίτης Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἄ.) ἀγωνίτης Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκῶνας.

1) Ὁ ἀγκών τῆς χειρὸς ἐνθ' ἄν.: Χτύπα τοὺν ἀγωνίτη Θράκ. Μὴ πουνεῖ οὐ ἀγωνίτης μ' αὐτόθ. Χτύπη 'ς τὸν ἀγωνίτη καὶ μουδιάζει τὸ χέρι του Ἀστυπ. Βγάλ' τὸν ἀγωνίτη σου, γιὰτὶ μὲ 'δοδίζει Θήρ. 2) Ὁ τοῦ ἀγκῶνος, τῆς γωνίας, τὸ ἀγκωνάρι, ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος Θράκ. (Σαρεκκλ. κ. ἄ.) β) Πᾶν ὅ,τι ἔχει σχῆμα ἢ θέσιν ἀγκῶνος, οἷον γωνία τοῦ καπνοδόχου σωλήνος τῆς θερμάστρας κττ. Θράκ. (Σαρεκκλ.): Παράγειλα τὸν ἀγωνίτη 'ς τὸ σιδερεᾶ.

ἀγκωνίτσα ἡ, πολλαχ. ἀγκουνίτσα Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγκωνή.

1) Μικρὰ ἀγκωνή πολλαχ. 2) Ἐν τῷ πληθ. ἀγκουνίταις, παιδιὰ, καθ' ἣν καταλαμβάνονται αἱ τέσσαρες γωνίαι χώρου τινός, ἐκάστη ὑφ' ἐνὸς παίζοντος, πέμπτος δὲ παῖς προσπαθεῖ νὰ καταλάβῃ μίαν ἐξ αὐτῶν. Κατὰ τὴν παιδιὰν ἀπαγγέλλεται

τιριρί, μονρὴ φακῆ, | ἔπιασα τὴν ἀγκωνή.

Ἡπ. (Ζαγόρ.)

ἀγκωνόπηλος ὁ, ἀμάρτ. ἀγωνόπηλος Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀγκωνή καὶ πηλός.

Ἡ συνδετική ὕλη τῶν ἀγκωναρῶν, ὁ πηλός: Ἄσμ. Βάνει τοὺς γέροντας θέμελο, τοὺς νέους ἀγωνάρια, καὶ αὐτὲς τοῖς βεργολύγεραι τὲς βάνει ἀγωνόπηλο κ' ἐκεῖνα τὰ μικρὰ παιδιὰ τὰ βάνει σοβολάκια

(σοβολάκια = μικροὶ λίθοι τιθέμενοι εἰς τὰ κενὰ τῶν μεγαλύτερων κατὰ τὸ κτίσιμον).

ἀγκωνούλλα ἡ, ἀμάρτ. ἀγκουνούλλα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγκωνή.

1) Θωπευτική ἐκφορὰ τοῦ ἀγκωνή, ὁ ἰδ.: Θὰ γαλιουρίσου 'δῶ γιὰ 'ς τὴν ἀγκουνούλλα (γαλιουρίσου = κοιμηθῶ)

2) Μικρὰ οἰκία: Ἐχον νιὰ ἀγκουνούλλα.

ἀγκωνόχερο τό, Πελοπν. (Λακων.) ἀγκουνόχερο Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀγκῶνας καὶ χέρι.

1) Ὁ ἀγκών τῆς χειρὸς: Θὰ σοῦ δώσω κάμμιὰ μὲ τὸ ἀγκωνόχερο! Συνών. ἀγκῶνας 1. 2) Τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τῶν ἄκρων δακτύλων διάστημα ὡς μονὰς μήκους λαμβανόμενον. Συνών. ἀγκῶνας 3.

ἀγκώνω (I) ἀγκώνω Πελοπν. (Ἀρκαδ. Δημητσάν.) Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. ἀγκώνω Κάλυμν. Πελοπν. (Λακων.) ἀγκώνω Εὐβ. (Κύμ.) οὐγκώνω Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Στερελλ. (Ἀμφ.) ἡγκώνω Ἀθῆν. Εὐβ. (Λίμν.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κάρπ. Πελοπν. (Λάστ.) Ρόδ. ἡγκώνω Ἀνδρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν. Σύρ. ἡγκώνω Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ.) Ἰμβρ. Κυδων. Λέσβ. ἀγκώνω Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. Κάλυμν.

Κάρπ. Κέρκ. Κύθηρ. Παξ. Σίφν. Σκόπ. Χίος (Καρδάμ. κ. ἄ.) ἀγκώνω Εὐβ. (Κονίστρ.) Μακεδ. ἀγκώνω Κύπρ. Μεγίστ. ἡγκώνω Μύκ. Στερελλ. (Ἀμφ.) ἡγκώνω Θήρ. Πελοπν. (Οἰν.) οὐγκώνω Σάμ. Παθ. οὐγκώνωμι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) οὐγκώνωμι Στερελλ. (Εὐρυταν.) ἡγκώνωμι Θράκ. (Καλαμ. Περίστασ.) ἡγκώνωμι Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Λέσβ. Μακεδ. ἡγκώνωμι Θράκ. (Μάδυτ.) ἀγκώνωμι Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. ὡγκῶ. Τὸ ἀγκώνωμαι καὶ μεσν.

1) Μετβ. ἐξογκῶ, κάμνω τι νὰ ἐξέχη, νὰ ἐμφανίζῃ ὡγκον, διαστέλλω Κύπρ. κ. ἄ.: Ἀγκώνω τὸ σακ-κούλ-λιν (δηλὸν ὅτι πληρῶν αὐτὸ) Κύπρ. Καὶ ἀμτβ. ἐξογκοῦμαι, ἐξέχω, ἐμφανίζω ὡγκον, οἰδῶ, διαστέλλομαι Θράκ. (Καλαμ. Μάδυτ. Περίστασ.) Κύπρ. Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. Χίος κ. ἄ.: Ἀγκώνω τὸ σακ-κούλ-λιν Κύπρ. Ὁγκώνει κατὰ 'ς τὰ στήθη της Ρόδ. Ἐγκωσαν τὰ στήθη της αὐτόθ. Ὁ κόρφος τοῦ ἀγκώνει Χίος Ἀγκώνω-νον τὰ φουστάνια σου τῷ ὁ κόρφος σου (δηλὸν ὅτι ἐπὶ ἀρχομένης ἐγκυμοσύνης) Κύπρ. Ἐγκωσεν ὁ γιὰρᾶς μου Μεγίστ. Πρήσ' κε, ἡγκών' κε Καλαμ. Πρήσ' τοι καὶ ἡγκών' τοι μ' ἐφίρις 'ς τέτοιον χάλ'! (νὰ πρησθῇς καὶ νὰ ὡγκωθῇς ποῦ κτλ.) Μάδυτ. Ἡ θάλασσα ὡγκώθεν Κερασ. || Ἄσμ.

Ὁγκωσαν τὰ βυζάκια μου, ὡχου το τὸ μωρόν μου Ρόδ.

Τθαί 'τδεῖνα ποῦ τὸ ὡκιν τους ἦρταν τθαί ποπετρώσαν τθ' ὡστερα καπαρτίσασιν τθ' οἱ κόρφοι της ὡγκώσαν (ὡκιν = ὄρμη, μένος) Κύπρ.

Ζῶσε τὴν κόξαν σου σφιχτὰ ζωνάριν, νὰ λυγίξη, ν' ἀγκώνω-νον τὰ βυζούδια σου γιὰ νὰ σὲ νοστιμίξη αὐτόθ.

Π-πηᾶ τθ' ἐκααλ-λίτδεψεν σὰν νέφος ἀγκωμένον αὐτόθ. 2) Ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς κοιλίας ἐκ πολυφαγίας α) Μετβ. κάμνω νὰ διασταλῇ παρέχων πολλὰ φαγητὰ Ἀνδρ. Εὐβ. (Κύμ. κ. ἄ.) Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Μάδυτ.) Κάλυμν. Κέρκ. Κεφαλλ. Κύπρ. Μακεδ. Μύκ. Παξ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων.) Ρόδ. Σάμ. Σίφν. Σκόπ. Σύρ. κ. ἄ.: Θὰ σὲ ἡγκώσω σήμερα Ἀνδρ. Ἐφαγα καὶ ἀγκών' κα, πω-πάτ' σα καὶ ἡγκών' κα Μακεδ. Αὐτὸ τὸ νερὸ ὡγκώνει Ἀρκαδ. || Φρ. Τὴν ὡγκωσα (ἐνν. τὴν κοιλίαν, ἥτοι ἔφαγον δαψιλῶς) Κάλυμν. (συνών. φρ. τὴν τὴν ὡκωσα). || Παροιμ. Τὸ πολὺ φαεῖ ὡγκώνει καὶ τὸ λίγο θεραπεύει (καθὰ τὸ ἀρχ. «μηδὲν ἄγαν») Λακων. β) Συνήθως ἀμτβ. ὡγκοῦμαι τὴν κοιλίαν, οἰδῶ Ἀνδρ. Εὐβ. (Κύμ. κ. ἄ.) Ζάκ. Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Μάδυτ.) Κάλυμν. Κέρκ. Κεφαλλ. Κύθν. Κύπρ. Μακεδ. Μύκ. Παξ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λάστ.) Ρόδ. Σάμ. Σίφν. Σκόπ. Σύρ. κ. ἄ.: Ἠγκωσα πρὶ καὶ δὲν τρώω ἄλλο Ἀνδρ. Ἐφαγα πολὺ καὶ ὡγκωσα Παξ. Ἐφαγα καὶ ὡγκωσα Θράκ. Γούγουσι ἀπ' τοῦ πολὺν φαγεῖ Σάμ. Γκών' κα Ἡπ. Οὐγκών' κα Ἀδριανούπ. (ἔφαγον κατὰ κόρον). Ἠγκωσεν ὁ ἄσματος Σύρ. γ) Μεταφ. παχύνωμαι καὶ δὴ ὑπερβολικῶς Κύθν. Πελοπν. (Οἰν.): Ἠγκωσεν τὸ ἀρνὶ Οἰν. Δίνομε μὲ ρέοντα φαεῖ 'ς τὸ χοῖρον νὰ μὴ ἡγκώσῃ Κύθν. 3) Συνεκδ. φέρω ἀηδίαν, κόρον, ἀποστροφὴν, καταπαύω τὴν ὄρεξιν, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐδεσμάτων λιπωδῶν καὶ γλυκυσμάτων Ἀθῆν. Θήρ. Θράκ. (Αἰν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθηρ. Λέσβ. Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἄ.) Μύκ. Πελοπν. Στερελλ. (Ἀμφ. Εὐρυταν.) κ. ἄ. — Λεξ. Αἰν.: Τὰ πολὺν παχρὰ φαγ' τὰ ἡγκώνω Αἰν. Τὸ παχὺ κρέας ἡγκώνει Κρήτ. Ἡ ξυγρόπιττα μὲ ἡγκώσεν καὶ δὲ δορῶ νὰ φάω ἄλλο πρᾶμα αὐτόθ. Εἶνι τοῦ χουρτάρ' παχὺ καὶ οὐγκώνω καὶ δὲν τρώω πολὺν (δηλονότι τὰ πρόβατα κττ.) Εὐρυταν. Συνών. κομπιάζω, λιγέω, πηγκώνω,

